

Svar på fråga 2023/24:777 av Johan Andersson (S)
Civilsamhälles- och biståndsorganisationernas roll inom
biståndspolitiken

Johan Andersson har frågat mig om vilka åtgärder som jag och regeringen avser vidta för att de svenska civilsamhällesorganisationerna, SPO:erna, även fortsättningsvis ska vara viktiga aktörer i Sveriges bistånd till demokratiutveckling och till förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom.

I regeringens reformagenda *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt* framgår det tydligt att de svenska civilsamhällesorganisationerna är viktiga partners i det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet. I Tidösamarbetet är vi överens om att andelen av biståndet som kanaliseras via civilsamhället ska öka. Civilsamhällets organisationer kan genom upparbetade och nära samarbetsrelationer och en stark lokal närvaro och förankring spela en avgörande roll för att skapa möjligheter för människor att själva påverka och förbättra sina levnadsvillkor.

Ett livskraftigt, pluralistiskt och självständigt civilsamhälle, fria och oberoende medier och ett fritt och dynamiskt kulturliv är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Det demokratiska utrymmet där civilsamhällesorganisationer verkar är dock under hårt tryck på många håll i världen. Det är en anledning till varför regeringen i den nya strategin för *Sveriges globala utvecklingssamarbete för mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstatens principer* ökar fokus på att just stötta människorätts- och demokratiförsvare, fria val och oberoende journalistik, jämfört med tidigare strategi.

Med den nya strategin för *Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024* avser regeringen att stärka civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländer, och deras möjlighet, kapacitet och förmåga att på ett effektivt och resultatriktat sätt skapa bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Regeringen har gett Sida i uppdrag att analysera och inkomma med förslag på hur en delvis alternativ hantering av dagens system för medelstilleddelning från strategin skulle kunna se ut. Syftet med uppdraget är att få ett underlag för en modell där medlen i *Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället* helt eller delvis öppnas för ansökningar hos Sida från fler biståndsorganisationer, och inte, som idag, endast de fåtal som är SPO:er. Detta kan vara ett sätt att öka transparens och öppenhet, göra förfarandet mer inkluderande samt minska

antalet transaktionsled i Sverige, vilket är i linje med regeringens biståndspolitiska prioriteringar.

I uppdraget ingår också att ta fram en konsekvensanalys av ekonomiska och personella konsekvenser för Sida. Regeringen inväntar det samlade uppdraget och de förslag som Sida ska ta fram under våren.

Stockholm den 11 april 2024

Johan Forssell